

Databokslut

2024

Arbetsgrupp: Heidi Hernetkoski, Juhani Kaksonen, Katinka Lybäck, Juha
Mäkinen, Laura Pekkarinen, Joonas Rahkola, Jenny Stenius

Innehåll

1	Inledning.....	3
2	Dokumentförvaltning.....	4
3	Planering av ekonomi och finansiering.....	4
4	Kevas forskningsverksamhet.....	5
5	Kommunikation.....	6
6	Placeringsverksamhet	7
7	Användning av AI på Keva	8
8	Dataskydd.....	8
	8.1.1 Dataskyddsavvikelser	10
9	Informationssäkerhet	11
10	Slutord	11

1 Inledning

Kevas lagstadgade uppgifter är att verkställa pensionsskyddet och minska risken för arbetsoförmåga hos personal samt att finansiera pensionerna, vilket ska göras på ett sätt som tryggar förmånerna inom pensionsskyddet. För att utföra dessa uppgifter behandlar Keva information i stor utsträckning, och en stor del är pensionsförsäkrades personuppgifter. Såsom personuppgiftsansvarig i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen ansvarar Keva för att kraven och principerna om behandlingen av personuppgifter enligt den allmänna dataskyddsförordningen iakttas. Förenligheten med kraven ska också kunna påvisas. Dessutom omfattas all information som behandlas av ett krav på ansvarsfull och transparent behandling samt verksamhet och beslutsfattande som baseras på information och fakta.

Databokslutet är ett sätt att påvisa att behandlingen av personuppgifter är korrekt. Databokslutet kan också ge mer omfattande information om organisationens informationshantering och utnyttjande av information i organisationen. Detta databokslut beskriver Kevas verksamhet under 2024 med perspektiv på dataskydd, informationssäkerhet, informationshantering och utnyttjande av uppgifter i olika enheter och funktioner. Bokslutet belyser med siffror och praktiska exempel hur arbetet har löpt och vad som kommer att utvecklas på Keva 2025.

2 Dokumentförvaltning

Keva har ett avtals- och ärendehanteringssystem och ett diarium som infördes 2023. Systemet utnyttjar automatik och skickar bland annat påminnelser om att avtal löper ut till de personer som ansvarar för avtalen samt meddelar automatiskt berörda parter om åtgärderna. Också beslutsprocessen är delvis automatiserad, vilket gör det lättare att signera. Alla Kevas interna beslut fattas i systemet, med undantag för personal- och upphandlingsbeslut. Rapporter kan hämtas från ärendehanteringssystemet med hjälp av olika sökkriterier, och informationen i dem kan användas till exempel i statistik.

År 2024 gjordes 61 begäranden om information enligt offentlighetslagen som diariefördes. Begärandena om information gällde bland annat investeringar. Begäranden om information gjordes också om mottagare av riksdagsledamöternas anpassningsbidrag. Namnen på mottagarna är offentliga, men mer detaljerade uppgifter om förmånens storlek är inte offentliga (HFD 19.10.2006/2746).

3 Planering av ekonomi och finansiering

I funktionen för planering av ekonomi och finansiering samlas data in och förädlas i stor utsträckning som stöd för den operativa verksamheten, strategiskt beslutsfattande, proaktiv verksamhet och tjänsteutveckling. Informationen produceras för Kevas interna bruk, arbetsgivarkunder, myndigheter och olika intressenter. Automatiserad rapportering möjliggör bland annat realtidsuppföljning av ekonomin, volymerna och servicenivån, så att nödvändiga korrigerande åtgärder kan vidtas vid rätt tidpunkt. Olika utredningar, beräkningar och prognoser hjälper bland annat vid bedömningen av en hållbar avgiftsnivå och tryggheten av finansieringen av pensionssystemet för Kevas medlemssamfund.

Data samlas in från flera olika källor inom Keva, bland annat processerna för pensions- och förmånsbehandling och utbetalning, arbetspensionssystemets gemensamma intjäningsregister Arek, systemet för beräkning av pensionsavgifter, huvudbokförings- och budgetsystemen samt värdepapperssystemen. År 2024 gjordes inga större ändringar i funktionen i datalagret eller andra ändringar i samband med informationsproduktionen. Underhållsarbetet och småskalig utveckling av datalagren och rapportering gick som planerat. Beredningen av datalagret och processförändringarna för det pensionsutbetalningssystem som införs år 2025 inleddes.

Utöver egna register- och systemuppgifter utnyttjar funktionerna även datamaterial utanför Keva. År 2024 togs Findatas driftmiljö Kapseli i bruk som behandlar FPA:s uppgifter om sjukfrånvaroförmåner. FPA:s uppgifter användes för att producera information om strukturen och utvecklingen av arbetsoförmåga inom olika yrkesgrupper och i olika sjukdomar i den offentliga sektorn. Detta gör det möjligt att identifiera, bedöma och minska risken för arbetsoförmåga till exempel i olika skeden av yrkeskarriären eller i olika yrkesgrupper.

Informationskvaliteten bedöms utifrån olika kriterier i olika skeden av processen. Under 2024 inträffade inga särskilda avvikelser i informationskvaliteten. Dataskyddet beaktas vid all behandling av information och vid behov konsulteras dataskyddsombudet. Inga avvikelser avseende dataskyddet eller informationssäkerheten inträffade under 2024.

4 Kevas forskningsverksamhet

Keva genomför undersökningar om risken för arbetsoförmåga och arbetsmiljöledning i den offentliga sektorn. I undersökningarna används data som samlats in från arbetsgivarkunder till tjänster (såsom uppgifter om kostnader för sjukfrånvaro och arbetsoförmåga) och enkäter. Forskningsdata rapporteras öppet och utnyttjas i Kevas tjänster för arbetsgivarkunder. År 2024 genomförde Keva undersökningar om arbetshälsan i den offentliga sektorn, om hur personer med depression återgick till arbetet efter rehabiliteringsstöd och en analys om sjukfrånvaro i kommunsektorn och välfärdsområdena. Utifrån

forskningsdata gjordes också en sektoröversikt över situationen för arbetsförmågan inom småbarnspedagogiken i kommunerna.

Keva iakttar god forskningssed som finns beskriven. Dataskyddet beaktas vid all behandling av information och vid behov konsulteras dataskyddsombudet. Inga avvikelser avseende dataskyddet eller informationssäkerheten inträffade under 2024.

5 Kommunikation

Keva beställer regelbundet undersökningar som enheten för kommunikation, intressentsamarbete och hållbarhet ansvarar för.

Våren 2024 genomförde Keva en enkät riktad till finländska beslutsfattare i kommuner och välfärdsområden samt den högsta ledningen. Målgrupper för enkäten var finländska politiska beslutsfattare i kommuner och välfärdsområden samt den högsta tjänstemannaledningen i kommuner och välfärdsområden. I enkäten utreddes bland annat svarspersonernas syn på utsikterna för ekonomin och personalutvecklingen i kommunerna och välfärdsområdena.

Kevas anseende och synlighet i media granskas årligen med hjälp av undersökningar som beställs av en extern tjänsteleverantör. Kevas anseende har utvecklats i en positiv riktning och synligheten i media är på en bra nivå.

Den information och statistik som produceras på Keva kommuniceras aktivt och Kevas experter deltar i den offentliga debatten och samarbetet med intressenterna. År 2024 nämndes Keva i media 1 040 gånger, varav 255 var nyheter baserade på pressmeddelanden. Tyngdpunkten i synligheten i media låg på teman som rör arbetsförmåga, pensionering och sysselsättning. Offentligheten består till största delen av neutral expertpublicitet.

6 Placeringsverksamhet

Placeringsverksamheten utnyttjar i stor utsträckning mångsidiga data från både interna och externa källor. Data består huvudsakligen av marknads- och ägandedata samt olika analyser.

Data om olika tillgångsslag, såsom ränteplaceringar, noterade och onoterade aktieplaceringar, fastighetsplaceringar och placeringar i hedgefonder skiljer sig från varandra. Tillgången till och utnyttjandet av data har utvecklats på ett målmedvetet sätt i placeringsfunktionens olika enheter. Målet är att kontinuerligt förbättra och säkerställa datakvaliteten. Detta sker bland annat genom processer och informationssäkerhetspraxis.

Beredningen och uppföljningen av placeringsstrategin, placeringsbesluten och genomförandet av dem, riskhanteringen och ansvarsfulla investeringar baserar sig på högklassiga data. Power BI-baserade vyer möjliggör aktuell kunskapsbaserad ledning både i enheterna och på helhetsnivå. Placeringsverksamhetens data utnyttjas självfallet också för att informera Kevas styrelse och andra intressenter samt i rapporter till myndigheterna.

7 Användning av AI på Keva

Användningen av assisterande artificiell intelligens bereddes redan 2023, då man bland annat definierade vad AI innebär på Keva:

Med artificiell intelligens avses förmågan hos datorsystem att utföra uppgifter som kräver intelligens såsom lärande, resonemang, problemlösning, beslutsfattande eller kreativitet utan direkt mänsklig vägledning. AI kan utföra många typer av uppgifter. På Keva avses med AI inte regelbaserad automatisering där systemet producerar fördefinierade resultat baserade på regler.

Beredningen av införandet av AI fortsatte 2024, då ca 10 Kevaanställda började pilottesta verktyget Microsoft M365 Copilot. Piloten visade att verktyget var nyttigt för många användare, särskilt för att generera dokument och kod, upprättande av mötesprotokoll och informationssökning. Piloten visade också att det behövs mer träning och sparring för att använda verktyget.

En arbetsgrupp på Keva tog också fram en AI Governance-modell, dvs. en modell och process för utveckling av AI samt en riskbedömningsmodell för AI. Målet för år 2025 var att utarbeta etiska principer för användning av AI på Keva och att beakta AI i Kevas upphandlingar i framtiden. Dessutom ska personalen få omfattande utbildning i användningen av AI-verktyget under 2025.

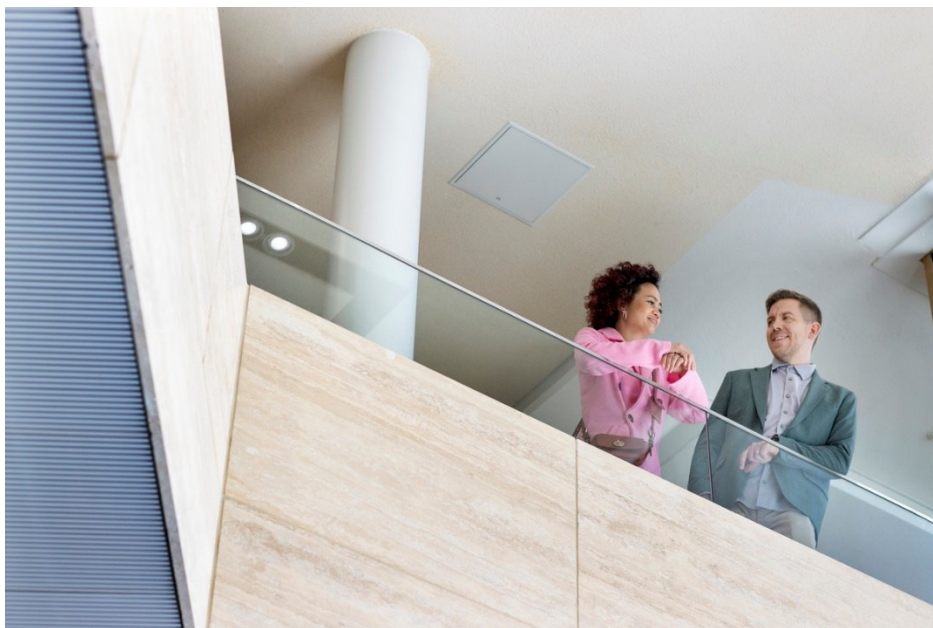
8 Dataskydd

Dataskyddsombudet har till uppgift att ge råd, utveckla och övervaka genomförandet av dataskyddslagstiftningen på Keva.

Dataskyddsbudet rapporterar till riskhanteringsens ledningsgrupp. Dataskyddsbudet har också informerat om aktuella dataskyddsfrågor på möten och i mer informella samarbetsgrupper. Dessutom har dataskyddsbudet informerat om aktuella frågor i Kevas interna kommunikationskanaler. Bland grupper utanför Keva har dataskyddsbudet deltagit i verksamheten i Pensionsskyddscentralens dataskyddsgrupp. Dataskyddsbudet har upprätthållit sin kompetens, och CIPP/E-certifiering (Certified Information Privacy Professional / Europe) är i kraft. Dataskyddsbudet har också deltagit i andra externa utbildningar såsom dataskyddsdagens seminarium den 26 januari 2024.

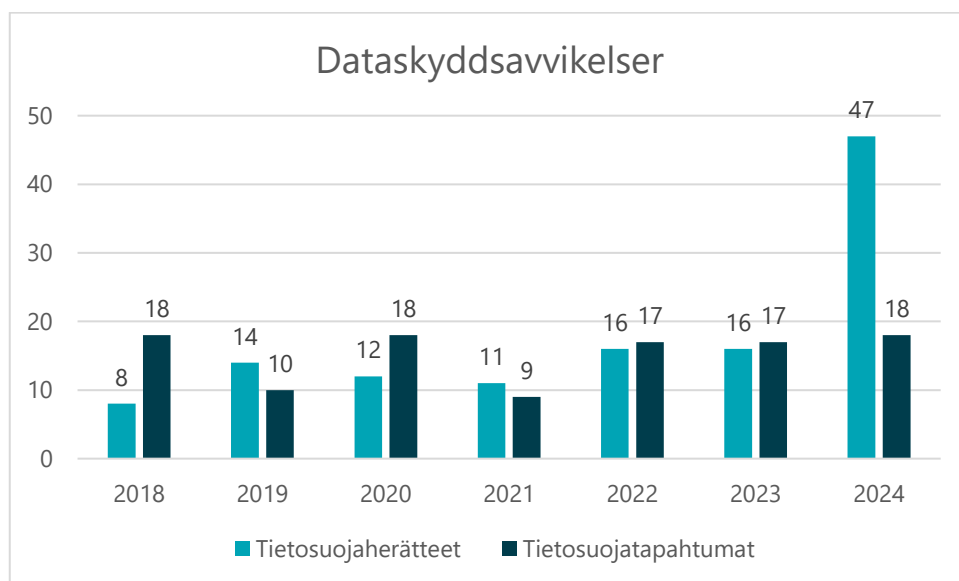
Dataskyddsförordningen och andra bestämmelser tillämpas på personuppgifter, alltså all information som rör en identifierad eller identifierbar fysisk person (=registrerad). Behandlingen av personuppgifter är också ett mycket brett begrepp som innebär de olika åtgärder som riktas mot personuppgifter och uppsättningar av personuppgifter. På Keva är de behandlingsgrunder för personuppgifter som fastställs i förordningen utförande av den lagstadgade uppgiften, ett avtal eller ett samtycke från den registrerade. Den registrerade har enligt dataskyddsförordningen rätt att få bekräftelse från den registeransvarige om att personuppgifter som rör hen antingen behandlas eller inte behandlas. När personuppgifter behandlas har den registrerade rätt att få tillgång till sina personuppgifter och rätt att korrigera eller radera felaktiga uppgifter. Rätten till radering är dock inte absolut. På Keva är det till exempel nödvändigt att behandla de försäkrades personuppgifter för att utföra den lagstadgade uppgiften, och uppgifterna kan inte raderas. Under 2024 begärdes kontroll av alla egna uppgifter fyra gånger (fem gånger 2023). Dessutom fick dataskyddsbudet specifika begäranden om information från de pensionsförsäkrade i ett eget ärende. Dessa begäranden lämnades vidare till pensionsexperterna som samtidigt ger den försäkrade råd om pensionsärendet.

Dataskyddsbudet övervakar behandlingen av personuppgifter i pensionsdatasystemet. Stickprov på behandlingen kan gälla personuppgifter för vem som helst. Behandlingen av personuppgifter för särskilda grupper övervakas också separat, till exempel offentliga personer eller Kevas personal, som kan löpa större risk för obehörig behandling. Övervakningen är av förebyggande natur. Inget missbruk har upptäckts i detta avseende.

8.1.1 Dataskyddsavvikelser

Enligt den allmänna dataskyddsförordningen avses med ett dataintrång ett personuppgiftsbrott som har resulterat i att behandlade personuppgifter oavsiktligt eller olagligt har förstörts, ändrats, lämnats obehörigt, eller att uppgifterna har varit tillgängliga för obehöriga. År 2024 införde Keva ett nytt GRC-program för att harmonisera registreringen av realiserade risker och tillbud och undvika dubbelregistrering i olika enheter. Keva registrerar alla dataskyddsavvikelser antingen som personuppgiftsincidenter (realiserad risk) eller dataskyddsvarningar (tillbud). Dataskyddsombudet ska utreda och bedöma situationen och vid behov rapportera till en högre part samt göra en anmälan till dataskyddsombudsmannens byrå och den registrerade. En personuppgiftsincident är en situation där ett intrång har inträffat i viss utsträckning. En dataskyddsvarning är en signal där inget faktiskt intrång har inträffat. Incidenterna och varningarna under 2024 gällde uppgifter om pensionsförsäkrade. I personuppgiftsincidenter kan det vara fråga om ett mänskligt fel i behandlingen av uppgifter eller ett tekniskt fel i datasystemet. Vanligtvis är det fråga om ett fel som gäller hur ett enskilt dokument sparas eller syns i datasystemet. År 2024 anmäldes fyra personuppgiftsincidenter till dataombudsmannen. Personuppgiftsincidenter anmäls också till den registrerade om intrånget sannolikt utgör en risk för hens rättigheter och friheter. Begreppet intrång har bedömts med låg tröskel på Keva. Avvikelsestatistiken uppvisar en kvantitativ ökning av varningar på grund av införandet av det nya GRC-programmet: i samband med det registreras vissa felsituationer i samband med internationell kommunikation också som dataskyddsvarningar. Också antalet kommunikationsfel på grund av intressenter ökade något under 2024, och de registreras också som tillbud eller realiserade risker.

Tabell 1 Dataskyddsavvikelser på Keva 2018–2024

9 Informationssäkerhet

År 2024 vidtog Keva omfattande och mångsidiga åtgärder för att utveckla informationssäkerheten, stärka riskhanteringen och öka personalens kompetens. Informationssäkerhetsarbetet har omfattat förstärkning av den administrativa informationssäkerheten, efterlevnad av kraven enligt NIS2-direktivet, uppdatering av dokumentation, utveckling av informationssäkerhetsprocesser, hantering av sårbarheter och automatisk källkodstestning samt utbildning och övervakning av externa leverantörer. Även strukturerna och innehållet i den interna utbildningen och kommunikationen har beaktats.

10 Slutord

Användningsområdet för AI-verktyg kommer att utvidgas ytterligare under 2025. AI-utbildningar ordnas i stor utsträckning och AI utnyttjas mer än tidigare. I och med den nya tillsynsmyndigheten förbereder sig Keva också för de förändrade rapporteringskraven i fråga om datahantering och dataanvändning, dataskydd och informationssäkerhet.